

Tendenciák a baromfiegészségügyben Magyarországon

Nemes Csaba PhD, Dr. Bistyák Andrea
Thuma Ákos PhD

NÉBIH ÁDI

Mekkora merítésből vonjuk le következtetéseinket ?

Tyúk	
Napos	7152
Broiler	2682
Felnőtt	746

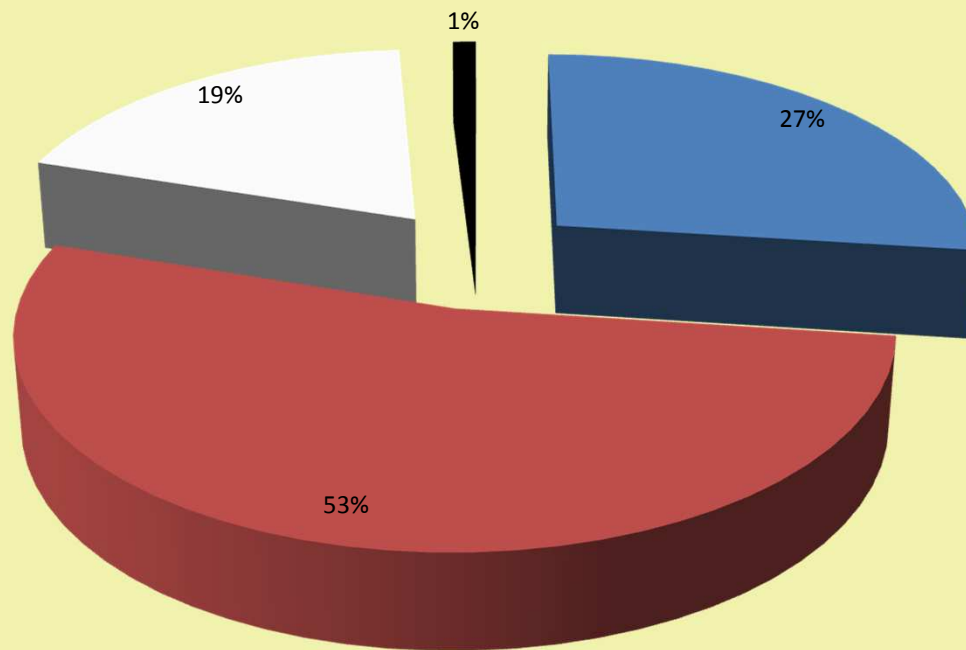
Pulyka	
Napos	1045
Előnevelt	1166
Utónevelt	398

Kacsa	
Napos	1570
Növendék	414
Felnőtt	58

Liba	
Napos	2384
Növendék	1278
Felnőtt	321

Naposcsibékben megállapított leggyakoribb diagnózisok

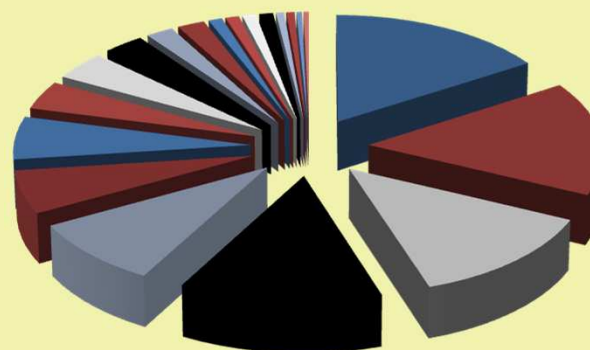
- E. coli okozta vérfertőzés
- Kelészyengesség
- Fejletlenség
- MAS

A broilerekben megállapított leggyakoribb diagnózisok

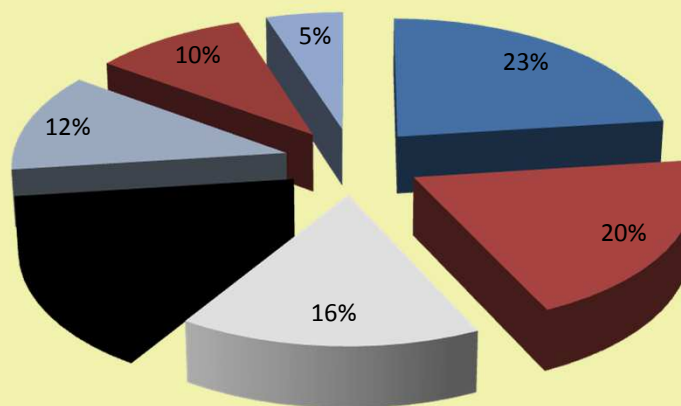
E. coli okozta vérfertőzés	16%
Bélgyulladás	16%
MAS	13%
Combcsonyfej necrosis	13%
Fibrines shártyagyulladás	9%
SDS	6%
Ascites szindróma	6%
Ízületgyulladás	4%
Fulladás	4%
Talpfekély	3%
Köszvény	2%
Csontosodási zavar	2%
IBD	1%
IB	1%
FEB	1%
Marek	1%
Endocarditis	0,6%
TP	0,6%
CIA	0,4%
Myocarditis	0,4%

A broilerekben megállapított betegségcsoportok megoszlása

LÉGZŐSZERVI	23%
MOZGÁSSZERVI	20%
EMÉSZTŐSZERVI	16%
FERTŐZŐ "GYANÚS"	14%
TERMELÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ	12%
EGYÉB	10%
FERTŐZŐ	5%

- LÉGZŐSZERVI
- MOZGÁSSZERVI
- EMÉSZTŐSZERVI
- FERTŐZŐ "GYANÚS"
- TERMELÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ
- EGYÉB
- FERTŐZŐ

Az adatokból levonható következtetések

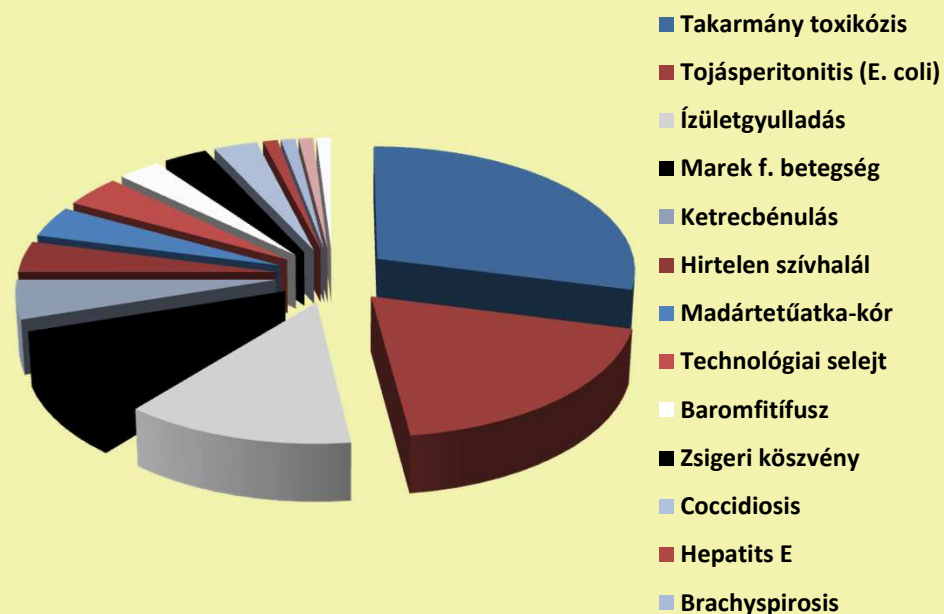
- **A klasszikus fertőző betegségek aránya továbbra sem jelentős**
 - Jól „bejártatott” vakcinázási programok
 - Az esetleges hajlamosító vírusfertőzések nem kerülnek felderítésre.
 - Cél: felkelteni az igényt a minél teljesebb háttérvizsgálatok elvégzésére
- **Továbbra is komoly kihívást jelentenek a komplex kóroktanú kórképek**
 - Egyértelműen fertőző kórképekről van szó
 - Nem pontosan ismerjük a háttérben meghúzódó kóroki tényezőt (reo, rota, parvo, ???)
 - A morfológiai kép egyértelműen jellemzi a betegséget
 - A fő gazdasági veszteséget a termelési eredmények elmaradása okozza.
 - Cél az irodalom követésével a felmerülő kórokozók kimutatására alkalmas gyorsdiagnosztikai módszerek fejlesztése és igény szerinti alkalmazása
- **Egyre jelentősebb arányt tesznek ki a termeléssel összefüggő kórképek**
 - A diagnózis felállítása általában nem okoz nehézséget
 - Sok esetben a pontos patomechanizmust sem ismerjük
 - A tünetek jelentkezésekor már nincs lehetőség a beavatkozásra

Tyúkokban megállapított leggyakoribb diagnózisok

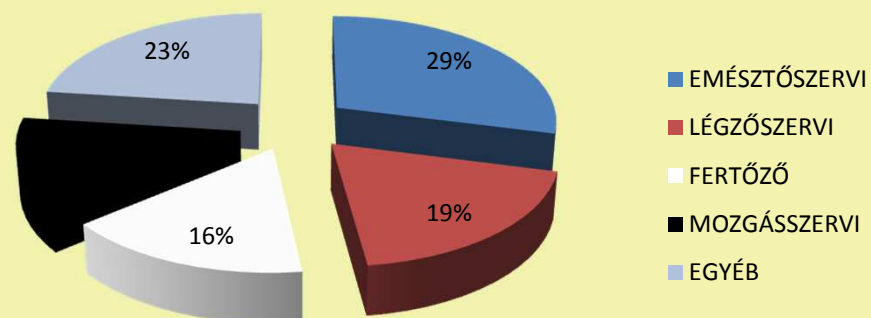
Takarmány toxikózis	29%
Tojásperitonitis (E. coli)	19%
Ízületgyulladás	13%
Marek f. betegség	9%
Ketrecbénulás	5%
Hirtelen szívhalál	4%
Madártetűatka-kór	4%
Technológiai selejt	4%
Baromfitífusz	3%
Zsigeri köszvény	3%
Coccidiosis	3%
Hepatitis E	1%
Brachyspirosis	1%
Baromfihimlő	1%
ILT	1%

Tyúkokban megállapított betegségcsoportok megoszlása

EMÉSZTŐSZERVI	29%
LÉGZŐSZERVI	19%
FERTŐZŐ	16%
MOZGÁSSZERVI	13%
EGYÉB	23%

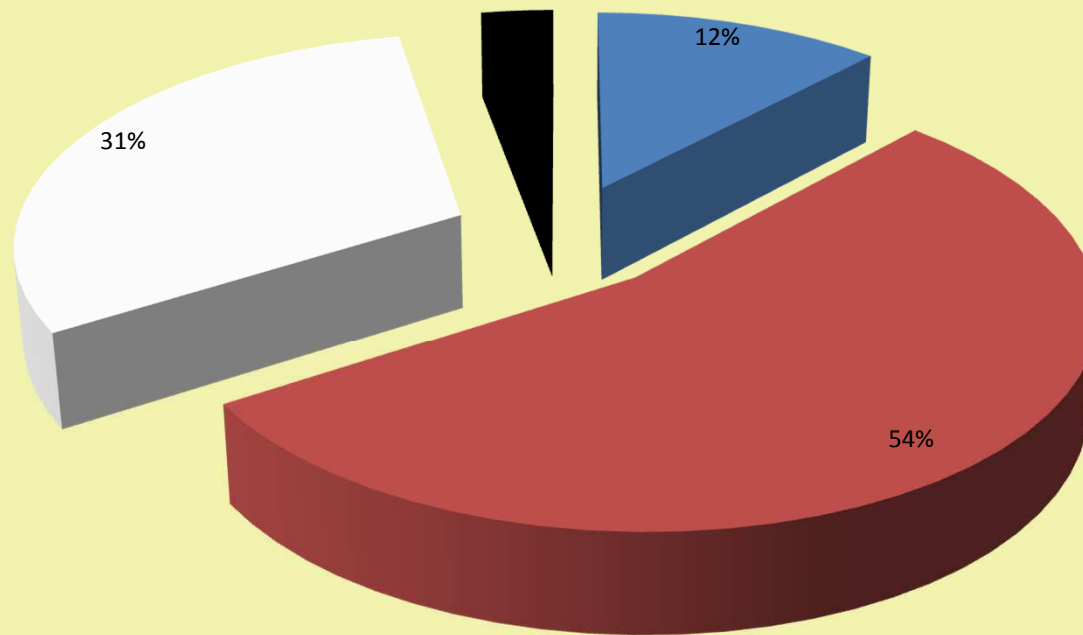
Az adatokból levonható következtetések

- **A vizsgált korcsoportban a legnagyobb problémát az emésztőszervi (toxikus) kórképek jelentik**
 - Feltehetően takarmányozási eredetűek, de ez nem mindig bizonyítható.
- **Tojásperitonitis**
 - A hajlamosító hatás gyakran technológiai (EODES)
 - A kitenyészthető kórokozó gyakran az E. coli
 - Gyakori a vérfertőzőes forma is (layer colisepticaemia)
- **Fertőző betegségek viszonylag magas száma**
 - Meghatározó a Marek-féle betegség magas aránya
- **A mozgásszervi megbetegedéseket az ízületgyulladások jelentik**

Napospulykákban megállapított leggyakoribb diagnózisok

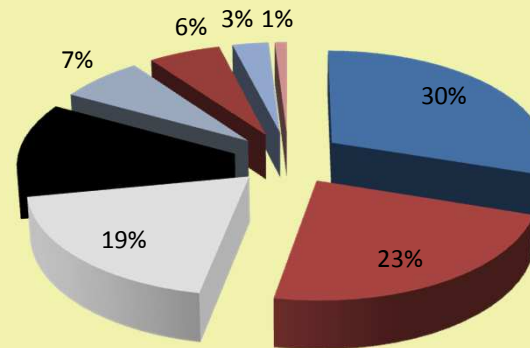
- E. coli okozta vérfertőzés
- Kelésgyengeség
- Fejletlenség
- Tüdőpenész

Előnevelt pulykákban megállapított leggyakoribb diagnózisok

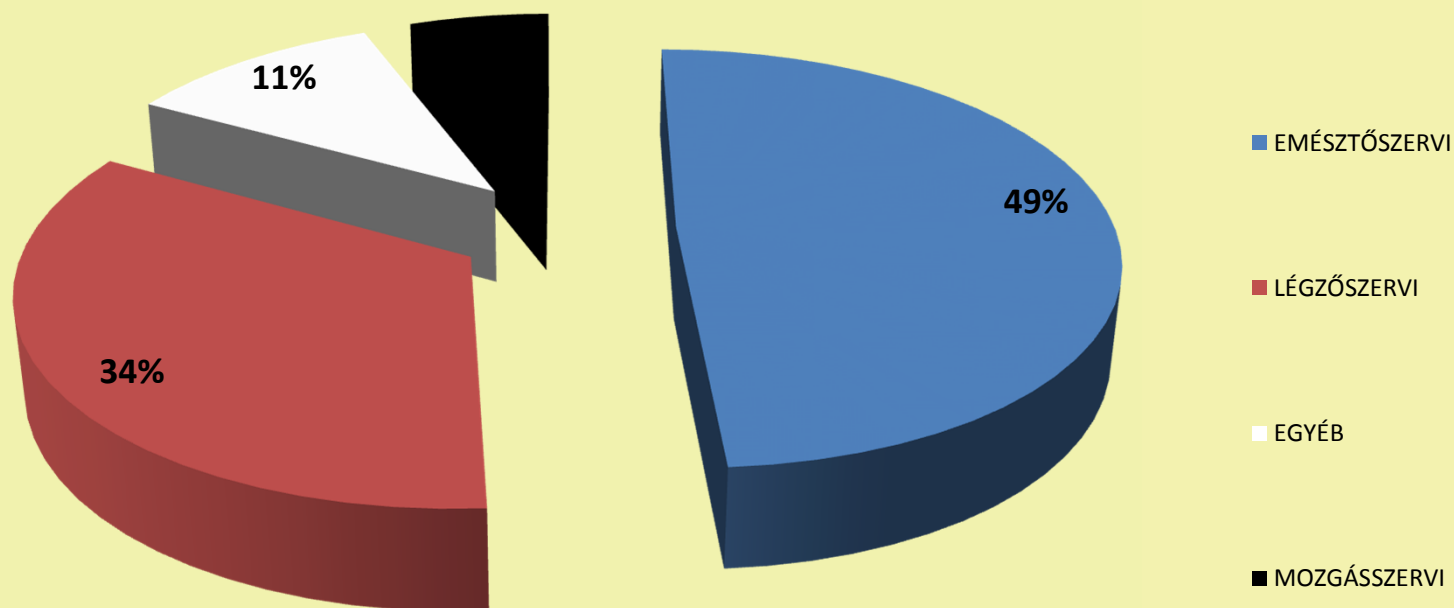
Fejletlenség, bélhurut	30%
Fibrines shártyagyulladás	23%
Vírusos bélgyulladás	19%
E. coli okozta vérfertőzés	11%
Technológiai selejt	7%
Csontosodási zavar	6%
Fibrines sinusitis	3%
DCM	1%

- Fejletlenség, bélhurut
- Fibrines shártyagyulladás
- Vírusos bélgyulladás
- E. coli okozta vérfertőzés
- Technológiai selejt
- Csontosodási zavar
- Fibrines sinusitis
- DCM

Előnevelt pulykákban megállapított betegségcsoportok megoszlása

Az adatokból levonható következtetések

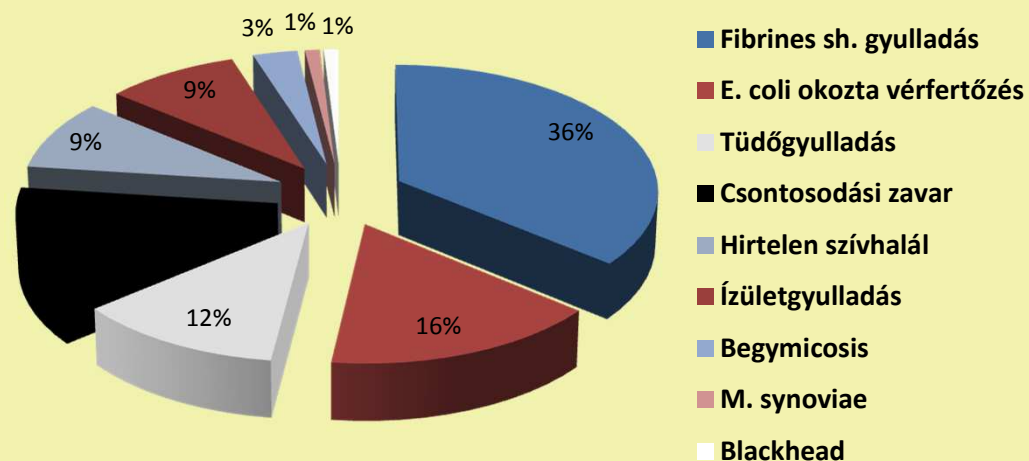
- **Az előnevelés alatt a legnagyobb problémát az emésztőszervi betegségek jelentették**
 - Az esetek egy részében enterális vírusok, illetve paraziták (coccidiosis) sikerült igazolni a felszívódási zavar hátterében
 - Más esetekben a fejlődésben való visszamaradás, szétnövés okát nem sikerült egyértelműen tisztázni
- **Mi jelenti a diagnosztikai nehézséget:**
 - A klinikai tünetek több tényező komplex egymásra hatásának következményeként alakulnak ki
 - A makroszkópos és mikroszkópos elváltozások is jellegtelenek
 - Az esetleges kórokozónak tekinthető ágensek tekintetében sem egységes az irodalom
 - A lehetséges kórokozók köre egyre bővül
 - Kimutatásuk speciális felkészültséget igényel
 - A diagnózis felállítása valamennyi tényező (tartás, takarmányozás) együttes ismeretében lehetséges
- **A légzőszervi betegségek leggyakrabban, mint a savóshártyákat érintő *E. coli* fertőzések kerülnek diagnosztizálásra**
 - „jéghegy” csúcsa
 - Gyakran a légzőszervi komplex ítéletvégrehajtója

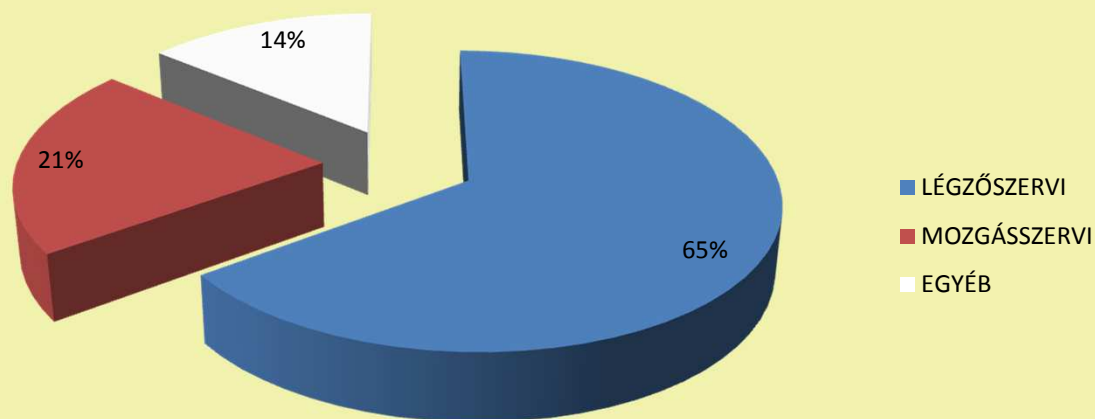
Utónevelt pulykákban megállapított leggyakoribb diagnózisok

Fibrines sh. gyulladás	36%
E. coli okozta vérfertőzés	16%
Tüdőgyulladás	12%
Csontosodási zavar	13%
Hirtelen szívhalál	9%
Ízületgyulladás	9%
Begymycosis	3%
M. synoviae	1%
Blackhead	1%

Utónevelt pulykákban megállapított betegségcsoportok megoszlása

Az adatokból levonható következtetések

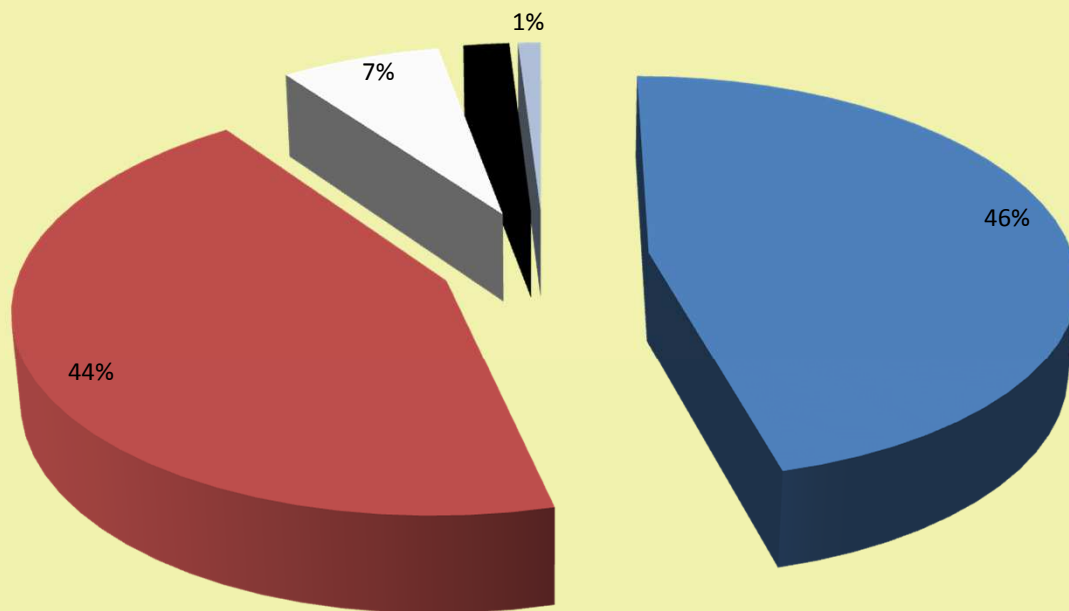
- **Az utónevelés időszakában a legnagyobb problémát a légzőszervi betegségek jelentik**
 - Gyakran még komplexebb formában jelentkeznek, mint előnevelt állományokban
 - Gyakran megfigyelhető a tüdő érintettsége általában savós-sejtes tüdőgyulladás formájában
 - A leggyakrabban kitenyészthető kórokozó itt is az *E.coli*
 - Valamennyi körülmény feltárása itt is kiterjedt vizsgálatokat igényelne (ld. Ábra)
- **Nem meglepő módon ebben az időszakban egyre súlyosbodó problémát jelentenek a termeléssel összefüggő kórképek**
 - Viszonylag jelentős számban fordult elő a pulykák hirtelen szívhalála (PHS), ugyanakkor aortarepedéssel csak elenyésző számban talákoztunk.
 - A klasszikus csontelváltozások (TD, TT, stb.) néhány állományban megjelent a csigolyatályog, amellyel korábbi években nemigen talákoztunk
 - A mozgászavaros állatoknál gyakori a bakteriális ízületgyulladás is, ahol hajlamosító tényezőként szerepelhet a talpfekély.

Komplex kóroktanú légzőszervi betegségek diagnosztikájának nehézségei

- A megfigyelt elváltozások számos tényező interakciójának eredményeként alakultak ki.
- Klasszikus példa a madarak E. coli okozta megbetegedései
 - Kölcsönhatás a légzőszervi kórokozók között
 - légzőszervi vírusok (NDV, ILT, IBV, APV),
 - mycoplasmák,
 - egyéb baktériumok (A. paragallinarum, B. avium, ORT, Gallibacterium, R. anatipestifer)
 - Kölcsönhatás immunszuppresszív tényezőkkel
 - IBD, CIAV
 - HEV
 - Kölcsönhatás a környezeti tényezőkkel
 - Hőmérséklet, pára, ammónia, por
 - Vakcinázási reakciók
 - Immunszuppresszió
 - Eleve kontaminált légutak
 - A vakcina applikációjának problémái

Napos kacsákban megállapított leggyakoribb diagnózisok

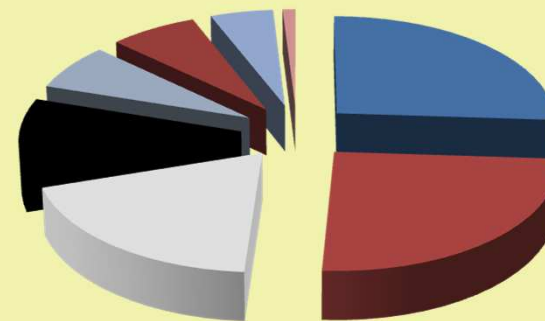
- Fejletlenség
- Kelészyengeség
- E. coli okozta vérfertőzés
- Paratyphus
- Tüdőpenész

Növendék kacsákban megállapított leggyakoribb diagnózisok

E. coli okozta vérfertőzés	26%
Takarmány toxikózis	25%
Circo	19%
Streptococcosis	10%
Anatipestifer	7%
Tüdőpenész	7%
Paratyphus	5%
Baromfikolera	1%

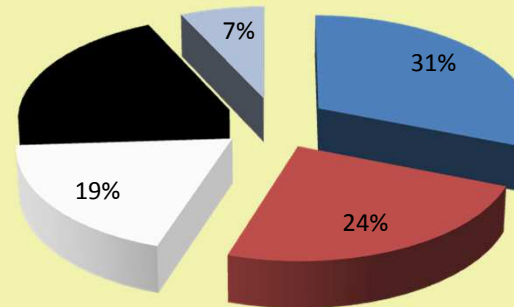
- E. coli okozta vérfertőzés
- Takarmány toxikózis
- Circo
- Streptococcosis
- Anatipestifer
- Tüdőpenész
- Paratyphus
- Baromfikolera

Felnőtt kacsákban megállapított leggyakoribb diagnózisok

Takarmány toxikózis	31%
Petetüsző elfajulás+Mycoplasma	24%
Brachyspirosis	19%
Amyloidosis	19%
E. coli okozta vérfertőzés	7%

- Takarmány toxikózis
- Petetüsző
elfajulás+Mycoplasma
- Brachyspirosis
- Amyloidosis
- E. coli okozta
vérfertőzés

Füzesgyarmat 2015 02. 25.

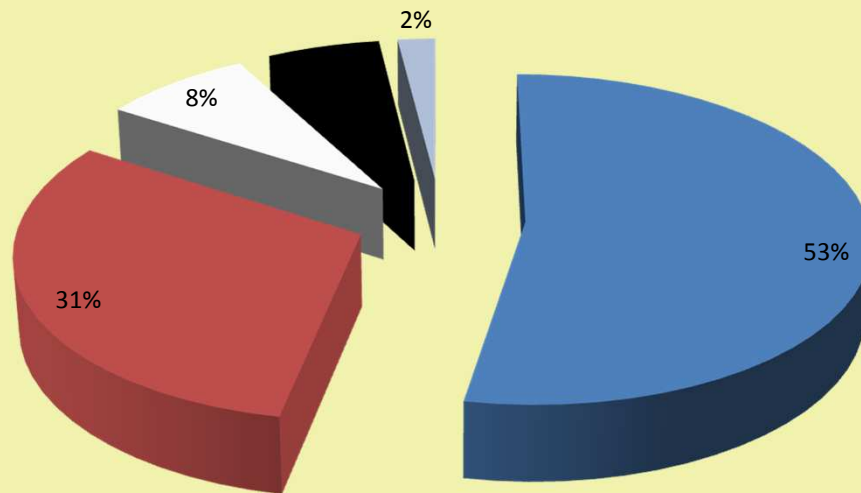
n é b i h
Termőföldtől az asztalig

Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal

Napos libákban megállapított leggyakoribb diagnózisok

■ Kelésgyengeség

■ Fejletlenség

■ E. coli okozta
vérfertőzés

■ Paratyphus

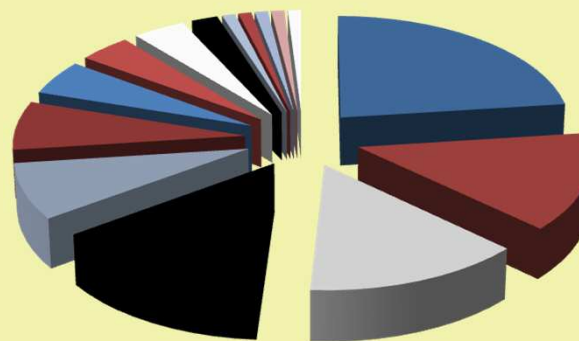
■ Tüdőpenész

Növendék libákban megállapított leggyakoribb diagnózisok

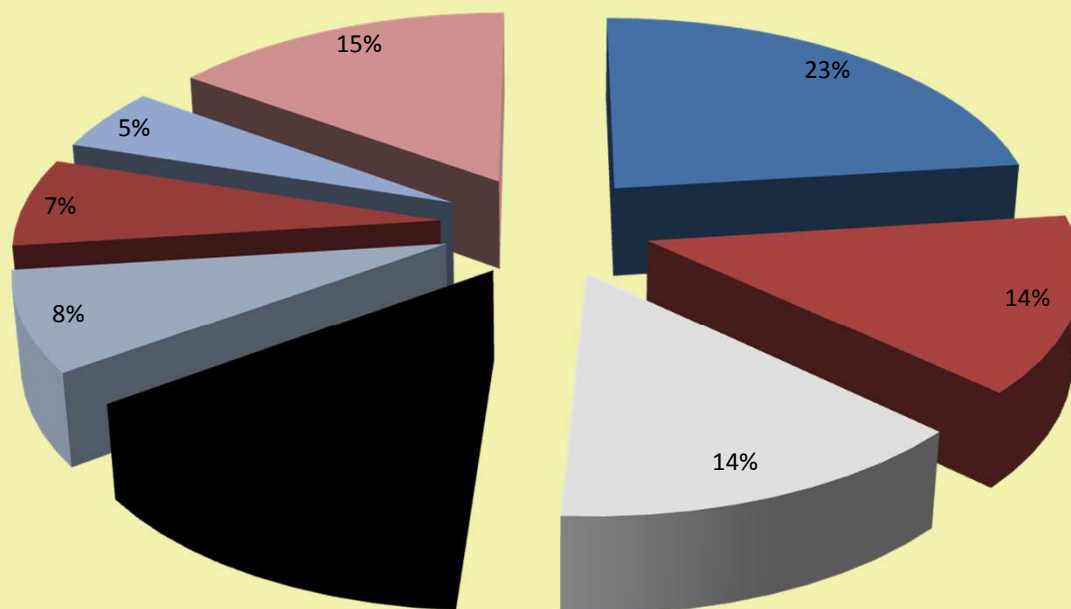
<i>E. coli</i> okozta vérfertőzés	23%
Anatipestifer betegség	14%
Derzsy betegség	14%
Streptococcosis	14%
Angolkór	8%
Circo	7%
Rhinitis+fulladás	5%
Takarmány toxikózis	4%
Tüdőpenész	4%
Nyelőcsőmycosis	2%
Paratyphus	1%
Baromfikolera	1%
Polyoma	1%
Sertésorbánc	1%
<i>C. septicum</i> vérfertőzés	1%

- *E. coli* okozta vérfertőzés
- Anatipestifer betegség
- Derzsy betegség
- Streptococcosis
- Angolkór
- Circo
- Rhinitis+fulladás
- Takarmány toxikózis
- Tüdőpenész
- Nyelőcsőmycosis

Növendék libákban megállapított leggyakoribb diagnózisok

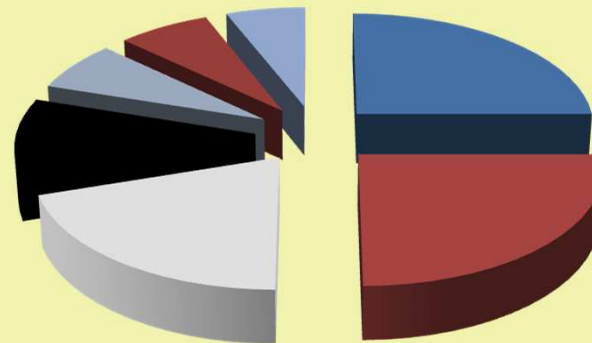
- E. coli okozta vérfertőzés
- Anatipestifer betegség
- Derzsy betegség
- Streptococcosis
- Angolkór
- Circo
- Rhinitis+fulladás
- Egyéb

Felnőtt libákban megállapított leggyakoribb diagnózisok

Amyloidosis	25%
Takarmány toxikózis	25%
Mycoplasmosis	20%
E. coli okozta vérfertőzés	10%
Baromfikolera	7%
Brachyspirosis	7%
Sertésorbánc	6%

- Amyloidosis
- Takarmány toxikózis
- Mycoplasmosis
- E. coli okozta vérfertőzés
- Baromfikolera
- Brachyspirosis

Köszönöm a figyelmet!

Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal

